

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-04-25

Diarienummer N164-0616/23

Handläggare

Malin Torberger

Telefon: 031-365 61 71

E-post: malin.torberger@socialcentrum.goteborg.se

Socialtjänstrapport 2023

Förslag till beslut

Socialnämnden Centrum beslutar att anteckna informationen om Socialtjänstrapport 2023 till protokollet.

Sammanfattning

Ärendet är en information till socialnämnden Centrum om socialtjänstrapporten 2023, som har producerats av de fyra regionala socialförvaltningarna. Socialförvaltning Centrum har lett arbetet på uppdrag från förvaltningsdirektörerna. Rapporten innehåller statistik om individ och familjeomsorgen i Göteborgs Stad utifrån ett individperspektiv och är uppdelad på följande områden: barn och unga, ekonomiskt bistånd, missbruk och beroende, kriminalitet, våld i nära relation och hedersrelaterat våld samt hemlöshet. Statistiken som redovisas avser bland annat antal individer som aktualiserats inom området, hur stor andel av aktualiseringarna som gått vidare till utredning och hur många personer som omhändertagits med tvång enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) respektive lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) i Göteborg de senaste åren. Statistiken redovisas oftast över en tidsperiod om 3–5 år och är i de flesta fall nedbruten på stadsområdesnivå. Det finns också ett kapitel med demografiska och socioekonomiska mått samt en inledande sammanfattande diskussion, där de fyra förvaltningsdirektörerna lyfter det de ser som rapportens viktigaste resultat. Målet är att rapporten ska bidra till verksamhetsutveckling inom ramen för socialförvaltningarnas gemensamma förändringsarbete, huvudsakligen genom att utgöra ett kunskaps- och diskussionsunderlag inom och mellan de fyra socialförvaltningarna. Rapporten i sig bedöms inte få några ekonomiska eller sociala konsekvenser, men det utvecklingsarbete den kan ge upphov till kan komma att göra det. Förvaltningen menar att det är viktigt att belysa socialtjänsten ur detta perspektiv där vi sätter samman volymer, olika åldersgrupper och problematik, över tid och också kopplar det till ett antal demografiska och socioekonomiska mått. Det ger en mer nyanserad och allomfattande bild av Göteborgs Stads socialtjänst och befolkningen än många andra mått som följs inom området. Planen är att regelbundet med några års mellanrum producera en socialtjänstrapport för att följa utvecklingen över tid.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Socialtjänstrapporten innebär inte i sig några ekonomiska konsekvenser för stadens ekonomi. Det utvecklingsarbete som berörda nämnder kan besluta om som en följd av rapporten kan dock i förlängningen innebära ekonomiska konsekvenser. Det kan handla både om kostnadsökningar i form av förändrade arbetssätt eller insatser, men också minskningar av kostnader genom en effektivare socialtjänst.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på frågan utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Rapporten i sig har ingen inverkan på den sociala dimensionen. I rapporten identifieras dock vissa utmaningar som är viktiga att åtgärda ur ett socialt perspektiv, utifrån likvärdighet, effektivitet och jämlikhet.

Samverkan

Samverkan har skett i förvaltningens samverkansgrupp (FSG) 2022-05-23.

Bilagor

1. Socialtjänstrapport 2023

Ärendet

Ärendet avser information om den socialtjänstrapport som de fyra regionala socialförvaltningarna har tagit fram under ledning av socialförvaltningen Centrum. Nämnden har att ta ställning till att anteckna informationen om Socialtjänstrapport 2023 till protokollet.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Socialförvaltningarna Centrum, Hisingen, Nordost och Sydväst har en gemensam målbild: *en likvärdig och effektiv socialtjänst med fokus på tidiga insatser för en mer jämlik stad*, och bedriver utifrån den ett gemensamt förändringsarbete. För att nå målbilden behöver vi kunna utgå från en nulägesbild av individ och familjeomsorgen i Göteborgs Stad: bland annat hur många som aktualiseras och får insatser inom olika områden, hur volymer förändras över tid och vilka eventuella skillnader som finns mellan stadsområdena. Att skapa en bild av nuläget utgör också en del i arbetet med ett av de utpekade fokusområdena i det gemensamma förändringsarbetet, att utveckla uppföljning och analys. Fokusområdet handlar bland annat om göra faktabaserade analyser, följa upp resultat och ta fram kvalitetssäkrade underlag. Socialtjänstrapporten är framtagen inom ramen för detta fokusområde.

Under våren 2022 gav förvaltningsdirektörerna för de fyra regionala socialförvaltningarna, som också är projektägare, socialförvaltningen Centrum i uppdrag att leda framtagandet av en socialtjänstrapport. I maj 2022 beslutade förvaltningsdirektörerna om en inriktning för uppdraget. Uppdraget och arbetet påbörjades efter att projektplanen blivit godkänd i september.

Framtagande av rapporten

Socialförvaltningen Centrum har lett arbetet med att ta fram rapporten. De fyra regionala socialförvaltningarna har bidragit med verksamhets- och statistikkompetenser. En styrgrupp med en förvaltningscontroller och avdelningschefer från alla fyra förvaltningar finns i projektet.

Syfte och avgränsningar

Socialtjänstrapporten beskriver tillståndet i och utvecklingen av individ- och familjeomsorgen i Göteborgs Stad. Den har ett tydligt brukarperspektiv med fokus på de individer som individ- och familjeomsorgen möter och den process individerna genomgår i kontakt med socialtjänsten. Rapporten beskriver inte socialtjänstens styrmiljö eller olika socialtjänstverksamheters förutsättningar, omfattning eller utformning, om inte detta har en tydlig relevans ur ett brukarperspektiv.

Utgångspunkten för rapporten var att använda redan tillgänglig statistik, projektet har inte samlat in nya data eller utvecklat ny uppföljning.

Målet är att rapporten ska bidra till verksamhetsutveckling inom ramen för socialförvaltningarnas gemensamma förändringsarbete. Det gör den huvudsakligen genom att utgöra ett kunskaps- och diskussionsunderlag inom och mellan de fyra regionala socialförvaltningarna. Rapporten redovisar huvudsakligen resultat på förvaltningsnivå och jämförelser görs mellan förvaltningarna. För att kunna göra detta har projektet valt statistik som är jämförbar mellan de fyra socialförvaltningarna eller gäller hela staden.

Målgrupp för socialtjänstrapporten är primärt ledning och medarbetare i de fyra socialförvaltningarna. I andra hand riktar sig rapporten till socialnämnderna och andra intressenter utanför socialförvaltningarna.

Rapportens innehåll

Rapportens disposition ser ut som följer:

- Sammanfattande diskussion
- Kapitel 1: Bakgrund, syfte och metod
- Kapitel 2: Demografi och socioekonomi
- Kapitel 3: Barn och unga
- Kapitel 4: Ekonomiskt bistånd
- Kapitel 5: Missbruk och beroende
- Kapitel 6: Kriminalitet
- Kapitel 7: Våld i nära relation och hedersrelaterat våld
- Kapitel 8: Hemlöshet
- Kapitel 9: Referenser

Den första delen, Sammanfattande diskussion, innehåller rapportens huvudbudskap och har de fyra förvaltningsdirektörerna som avsändare. I kapitlet om demografi och socioekonomi redovisas några socioekonomiska mått i syfte att ge ett sammanhang till övrig statistik i rapporten och en bild av befolkningsstrukturen i de olika stadsområdena. I de sex temakapitlen redovisas statistik om de olika områdena, avseende bland annat antal individer som aktualiserats inom området, antal individer som fått insatser, hur stor andel av aktualiseringarna som gått vidare till utredning och hur många barn, unga och vuxna som omhändertagits med tvång enligt lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) respektive lagen om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) i Göteborg de senaste åren. Statistiken redovisas oftast över en tidsperiod om 3–5 år och är i de flesta fall nedbruten på stadsområdesnivå. Viss statistik är även könsuppdelad och uppdelad utifrån ålder.

Fokus för rapporten är den myndighetsutövande delen av socialtjänsten, men i viss mån redovisas även statistik för öppna insatser. Tillgången till statistik som omfattar hela staden är dock mindre avseende den typen av stöd och insatser.

I viss utsträckning innehåller rapporten även möjliga förklaringar till de skeenden som redovisas. Rapportförfattarna har dock varit restriktiva med att lyfta in resonemang och förklaringar som saknar tydlig grund, även om de kan vara möjliga, för att undvika att rapporten blir spekulativ. De förklaringar och resonemang som finns med har lyfts inom arbetsgrupperna under framtagandet av rapporten, och på den analysdag projektet genomförde med alla fyra förvaltningsledningar i skrivprocessens slutfas.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att socialtjänstrapporten utgör ett viktigt underlag, som hittills har saknats, för den fortsatta gemensamma verksamhetsutvecklingen av Göteborgs Stads individ och familjeomsorg. Att samla den typ av statistik som rapporten innehåller, där vi visar behov, likheter och skillnader ur ett individperspektiv är förhållandevis ovanligt när det handlar om redovisning av nyckeltal inom socialtjänsten. Det är vanligare att fokusera

på enstaka eller ett fåtal detaljerade mått, ibland ur ett ekonomiskt perspektiv. Förvaltningen menar att det är viktigt att också belysa tillståndet i och utvecklingen av individ och familjeomsorgen ur detta perspektiv där vi sätter samman volymer, olika åldersgrupper och problematik, över tid och också kopplar det till ett antal demografiska och socioekonomiska mått. Det ger oss en mer nyanserad och allomfattande bild av Göteborgs Stads socialtjänst och befolkningen. I rapporten identifieras ett antal utmaningar som socialtjänsten behöver arbeta vidare med. Planen är att regelbundet med några års mellanrum producera en socialtjänstrapport för att följa utvecklingen över tid.

Socialförvaltningen Centrum

Michael Ivarson
Förvaltningsdirektör